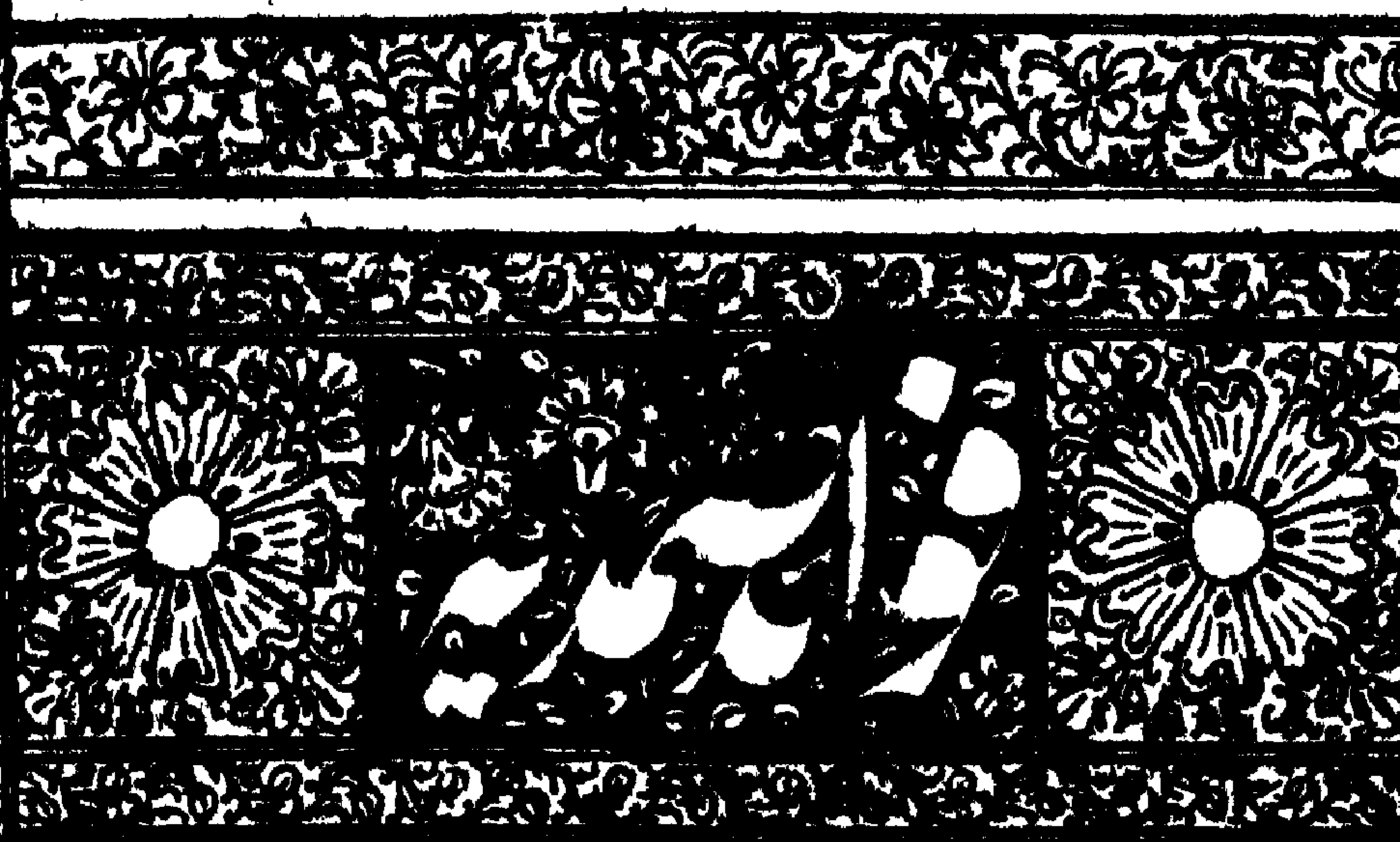

عبد الصمد

الخوارزمي الصمد في علم العربية

استغفر الله في الدنيا والآخرة

الحمد لله الذي جعله في كتابه العزيز

بيت السلطنة كبريتي في روضة السعد

طبع في المطبع في محراب السلطنة

[illegible]

و بعد فہدہ الفوائد الصمدیۃ فی علم العربیۃ حوت من الفہن ما نفعہ
اعم و معرفتہ للبتدین اہم تضمنت فوائد جلیلہ فی قوانین الاعراب
و فوائد لم یطلع علیہا الا اولو الالباب و ضعیف اللایح الا عند
جملہ اشد من العلماء العالمین و نفعہا با جمیع المومنین و تشتمل
علی خمسہ حدائق احدیۃ الاولی فیما روت تقدیر غرۃ المعجم
بقواعد امنی لفاظ العرب من حیث الاعراب و البناء و فائدہ محفظ اللسان
من اخطا فی المقال و موضوعہ الکلمۃ و الکلام فاکلمۃ لفظ موضوع
مفرد و ہی اہم و فعل و حرف و الکلام لفظ مفید بالاسناد و
بالاتی الا فی امین او فی فعل و ہم ایضاح الاسم کلمۃ معنایا

و بعد فہدہ الفوائد الصمدیۃ فی علم العربیۃ حوت من الفہن ما نفعہ
اعم و معرفتہ للبتدین اہم تضمنت فوائد جلیلہ فی قوانین الاعراب
و فوائد لم یطلع علیہا الا اولو الالباب و ضعیف اللایح الا عند
جملہ اشد من العلماء العالمین و نفعہا با جمیع المومنین و تشتمل
علی خمسہ حدائق احدیۃ الاولی فیما روت تقدیر غرۃ المعجم
بقواعد امنی لفاظ العرب من حیث الاعراب و البناء و فائدہ محفظ اللسان
من اخطا فی المقال و موضوعہ الکلمۃ و الکلام فاکلمۃ لفظ موضوع
مفرد و ہی اہم و فعل و حرف و الکلام لفظ مفید بالاسناد و
بالاتی الا فی امین او فی فعل و ہم ایضاح الاسم کلمۃ معنایا

ادو او بجا این برای
تخفیف آو و ذلالت
فانی جزا بر وجود الماکہ فی
شرعی واروہ شرح
قولہ الصمدیۃ
بعد الصمدیۃ کہ مرکب
است کہ اولی ان جزا
معرفہ کرد و نسبت
اخران کند چرا کہ آخر
مقتضی باشد معنی
زیر کہ نسبت بہت باین
زیر کہ مراد از نسبت
نسبت بہت است بہت شرح
قولہ المومنین امان
خس است اسلام چرا کہ
ایمان قرار زبان
بدل و مل بواجب است و
اسلام صرف اقرار
است یا برد و تشراف
قولہ غرہ و ان
است یا برد و تشراف
شبیہ و ان
و در معنی
اول و بعد
تفسیر اول این
قولہ
و در معنی
اول و بعد
تفسیر اول این
قولہ

و بعد فہدہ الفوائد الصمدیۃ فی علم العربیۃ حوت من الفہن ما نفعہ
اعم و معرفتہ للبتدین اہم تضمنت فوائد جلیلہ فی قوانین الاعراب
و فوائد لم یطلع علیہا الا اولو الالباب و ضعیف اللایح الا عند
جملہ اشد من العلماء العالمین و نفعہا با جمیع المومنین و تشتمل
علی خمسہ حدائق احدیۃ الاولی فیما روت تقدیر غرۃ المعجم
بقواعد امنی لفاظ العرب من حیث الاعراب و البناء و فائدہ محفظ اللسان
من اخطا فی المقال و موضوعہ الکلمۃ و الکلام فاکلمۃ لفظ موضوع
مفرد و ہی اہم و فعل و حرف و الکلام لفظ مفید بالاسناد و
بالاتی الا فی امین او فی فعل و ہم ایضاح الاسم کلمۃ معنایا

[illegible]

مضارع فائدة الأعراب التي يجلبها عامل في آخر الكلمة لفظاً أو
تعديراً وانواعه رفع ونصب وجزم فالاولان يوجدان في
الاسم والفعل والثالث يختص بالاسم والرابع بالفعل و
البناء كيفية في آخر الكلمة لا يجلبها عامل وانواعه ضم وكسر وفتح
وتسكون فالاولان يوجدان في الاسم والحرف نحو حيث و
هس وشد ولام البحر والاخيران يوجدان في كل المثلث نحو
قام وسوف وكم وثم وكل توضيح علامة الرفع اربع الضمة والاول
الواو والنون فالضمة في الاسم المفرد والجمع المكسر وجمع المثنى
السالم والمضارع والالف في المثنى وهو ما دل على اثنين وعن

[illegible][illegible]

محض غرض سے کہہ رہے ہیں
 کہ وہ تو قریب ہے
 اور وہ تو قریب ہے
 اور وہ تو قریب ہے

قول الله ان شجرة
 عینی شانه بهشت قوی
 دار در باهوت مدقش
 ابرستی یا ستمال
 یا امینک یا ابرار انفض
 پس بنیت و انکشت
 باهوت نما در صحب
 چنین است در سبب ان
 در فضا در مختصر می گردد
 و غیر کار که سبب باشد
 مشاهده که در ان
 خیزان کبر و رفی و شرف
 سنی و استقامت مبنی
 به هر نزد است بوی
 توان و سبب و بیست
 به سبب ان شجره
 در ان جاز و رفی
 مود و استمداد
 ان شجره
 ان شجره

واليكيد نحو ثمرى جمع المذكر السالم المضاف الى الباء ساقى
 الحديقة الثانية فيما يتعلق بالاسماء الاسم ان شبه الحرف
 فمبني والامعرت المعربا انواع النوع الاول ما يرفع مفعولا
 لا غير وهو رتبة الاول الفاعل هو ساقى اليه الفاعل فاعله ثمرى
 ظاهر ومضموم والمضمر باذر وستر والاستتار بحبب فى المضارع
 فى ستة مواضع فعل الامر للواحد المذكر والمضارع المبتدأ تاء
 للواحد او بالهمزة او بالنون الفعل يستثنى فى فعل التعجب
 وانحق بذلك نحو زيد قام او يقوم بالظهور فى بعض هذه المواضع
 كاقوم انا فمأكيد للفاعل كمت انا تبصرة للاحتمال فاعل علامته

[illegible]

قوله سلامه الانيث
 وآن تاورد خضل
 اگرانی ست و سول
 آن اگر صلیع باشد
 بشو بو و ن طاعل طار
 و درخت خضقی نم
 فصل و میان خضل و
 طاعل مثل ثانی است
 و لغوی است و درخت
 علامت ثانی لازم
 فصل باشد و کوثر
 حائز و خسته اقام
 انند و او طوی
 آنرا اختیار کرد و
 اطمینان است لال کرد
 آنرا که او را طاعل
 المون است و درخت
 از زمین و پیر
 آنرا که او را طاعل
 و درخت خضقی نم
 و درخت خضقی نم

ان كان فاعله ظاهراً حقيقياً التانيث كقامت هنداً وضمير متصل
مطلقاً كهذه قامت والشمس طلعت ولك اخيار مع الظاهر
المفطلي كطلعت او طلع الشمس ويخرج ذكرها مع الفصل بغير الاء
نحو دخلت او دخل الدار هه وتتركها مع الفصل بها نحو ما قام
امرأة وفي باب لغم ونس نحو لغم المرأة هه يلبس الاصل تقديم
الفاعل على المفعول محب ذلك وحيف اللبس وكان ضميراً
متصلاً والمفعول متأخر عن الفعل ويشيخ اذا اتصل به ضمير المفعول
او اتصل به المفعول وهو غير متصل وما وقع منها بعد الا ومعناها حب
تاخير الثاني نائب فاعل وهو المفعول القام مقامه صيغة

حکایت کرده گفت که
 علامت تائیت نیازمند
 بسبب استغای
 مؤثر ظاهر از علامت
 تائیت و در جواب
 علامت تائیت بشرط
 وجود منتهی قائل
 فعل از آنست که سماع
 را قسم نشود که بعد
 فعل فاعل آن ترک
 مذکور خواهد شد چرا که
 جائزست که گویندند
 نام ابوداؤد شش
 طالع قرنها و جائزست
 ترک آن در شعر اگر
 تائیت مجازست پس
 کیسان در شریع و ادب
 قول و ترکها قصه
 سوای بخش و حب
 داشته اند و در کلام
 تائیت چرا که درین
 وقت حقیقه قائل
 مذکورست و حذف و
 تقدیرش اینکه ماقام
 احاطه لاماده و مذکور

[illegible]

در کتب معتبره
 ذکر است که در
 نقد بر این کتاب
 احکام و مواظبات
 در کتب معتبره
 ذکر است که در
 نقد بر این کتاب
 احکام و مواظبات
 در کتب معتبره
 ذکر است که در
 نقد بر این کتاب
 احکام و مواظبات

[illegible]

داشته اند اگر اس
 التباس باشد مثلاً اگر
 مفعول ثانی در باب
 علت و ثالث در باب
 علت نکر است و دیگر
 در آن معرزه خود هم زیاده
 قائم و اولیاء و اولیاء
 قائم زیرا که محکمه اشعار
 میکند طرف جز بود
 و نه اهل و اشهر
 قوله و لا مفعول
 یعنی نائب فاعل مفعول
 نباشد برابر است که
 بلا م باشد یا بدون
 آن خیا که قرینه اطلاق
 بر آن لالت دارد و
 این مذہب جمہور است
 و بعضی از مخویان مع
 مفعول که نائب فاعل
 جانده داشته اند اگر کلام
 باشد و منصوب متبع
 المفعول است چه اگر
 قائم تمام فاعل شود
 مفعول خود را پیش
 رفت شود اشعار علی

علاء الدین علی بن محمد
میرزا ابوبکر بن علی بن محمد
بن علی بن محمد بن علی بن محمد

[illegible]

وليت وعلل وعلمها عكس عمل كان ولا يقدم احد معموليها عليها
مطلقاً ولا خبرها على اسمها الا اذا كان ظرفاً نحو ان قبلك يد
او جارا مجروراً نحو ان في ذلك لبعرة وتلخصها ما فتكتها سخوانا
زيد قائم والمصدان حل محل ان فتحت منزهة والاكثر
وان جاز الامر ان جاز الامر ان نحو اولم يكفينهم انما انزلنا قال اني
عبدت رسول الله في اتي احمد الله ليعطوني على اسماء هذه الحروف
منصوب ومحقق ان ان ^{مثال وان} يمكن يجوز رفعه بشرط معنى الخبر الثالث
ما ولا يشبهان ليس ^{مثال} على بشرط بقا انفي وتأخر الخبر
بشرط عدم زيادة ان معها وفي التذكير ^{حقيقة} وان تحذف التاء

بر ان قول او تعالی
 را علیه سید کرا و نجفی و
 کرمین گفته اند که بر
 استقام هم باشد این
 مالک نسبت شان محل
 اولی از اقبال مراد
 و باید یک علیه سیر
 قوله الا اذا كان طایف
 یعنی اگر خبر ظرف یا عا
 و مجرد و رشد جانست
 تقدیم آن بر خبر و انکه
 جا را مقام مجرد و رشد
 بسبب کثرتش و در کلام
 مثل مجرد و اجتناب از
 ظرف فعل یعنی آن و
 بسبب مشابعت با ظرف
 چرا که ظرف بی محقق
 جامع مجرد و مستی بنا
 بودن ظرف یعنی بی
 خاکه رضی غیر گفته
 و خبر بودن ظرف و مجر
 اقوال است اول

و من استغفار اطراف
 منافع کان منافع
 غیر در و بایع طرف
 اسم غرض آن کان
 نام اسم و هر چه ضمیمه
 است منافع استغفار
 است منافع استغفار
 اول شد
 و کما اول منافع
 اول منافع استغفار
 و منافع استغفار
 اسم استغفار منافع
 خزان و منافع استغفار
 خواص و منافع استغفار
 اول استغفار

[illegible]

خبر یا و نضیر ثباعته فما بعد ما هم من مجیطه اثر و لک فی التانی
 والثانیة اجمع فعلی الاول تقول نبت عست ان تقوم الزیدان
 عسا ان یقوموا و الی زیدون عسا ان یقوموا و علی التامیسی اجمع
 النوع الثانی مایر منضوبا لا یمر سی ثمانیة الاول المفعول
 و هو الفضلة الواقع علیها افضل الاصل تاخره منه و قد تقدم
 جوار الافادة اخصر نحو زید اضرب و وجوب اللزوم الصدر من حیث
 الثانی المفعول لطلق هو المصدر الذی لو کد عالمه استثنی نوعه
 او عده و نحو ضرب ضربا او ضرب الایمیر و ضربتین الموکد مفعولا
 فی النوعی خلاف کما یجب حذف عالمه سما عا نحو سقیا و رعیا

و نضیر ثباعته فما بعد ما هم من مجیطه اثر و لک فی التانی
 والثانیة اجمع فعلی الاول تقول نبت عست ان تقوم الزیدان
 عسا ان یقوموا و الی زیدون عسا ان یقوموا و علی التامیسی اجمع
 النوع الثانی مایر منضوبا لا یمر سی ثمانیة الاول المفعول
 و هو الفضلة الواقع علیها افضل الاصل تاخره منه و قد تقدم
 جوار الافادة اخصر نحو زید اضرب و وجوب اللزوم الصدر من حیث
 الثانی المفعول لطلق هو المصدر الذی لو کد عالمه استثنی نوعه
 او عده و نحو ضرب ضربا او ضرب الایمیر و ضربتین الموکد مفعولا
 فی النوعی خلاف کما یجب حذف عالمه سما عا نحو سقیا و رعیا

ست دست نهج
 ناقص اسم آن خبر
 ستر در آن ماند
 طرف هند و آن تمام
 در موضع نصب خبر
 عست همچنین رتبه و
 جمع مطاقت ضرور
 ست و بر تقدیر تانی
 مطاقت ضرور نیست
 بکه و جمع ضرور فعل
 مفعول خواهد بود و ما بعد
 فعل مرفوع بر تانی
 قوله و هو الفضلة
 یدلکه از قید الواقع
 علیه افضل خارج شد
 منضوبا لیکن نهج صلی که
 مدی غیر از آنرا نکونید
 که فعل و نسبت آن
 بکه و مفعول مطلق کوید
 که آن واقع است و در
 غیر آن کوید که واقع
 فعل ماضی آن تانی
 یسبب آن ماضی
 پس تانی و مراد
 وضع فعل تانی آن

و نضیر ثباعته فما بعد ما هم من مجیطه اثر و لک فی التانی
 والثانیة اجمع فعلی الاول تقول نبت عست ان تقوم الزیدان
 عسا ان یقوموا و الی زیدون عسا ان یقوموا و علی التامیسی اجمع
 النوع الثانی مایر منضوبا لا یمر سی ثمانیة الاول المفعول
 و هو الفضلة الواقع علیها افضل الاصل تاخره منه و قد تقدم
 جوار الافادة اخصر نحو زید اضرب و وجوب اللزوم الصدر من حیث
 الثانی المفعول لطلق هو المصدر الذی لو کد عالمه استثنی نوعه
 او عده و نحو ضرب ضربا او ضرب الایمیر و ضربتین الموکد مفعولا
 فی النوعی خلاف کما یجب حذف عالمه سما عا نحو سقیا و رعیا

قوکه و قلیسا آهینی
 واجب است خرف
 قلیسا اولی بر جانیکه
 مغزل طلوع و مغزیل
 پشند بر کا حاجتکار
 مستحق بگریز این
 آرد و جانی حبیبی
 فشد و الاثاق فاندنا
 بهر اقا و ادای نزن
 شاد او فشد و ان فدا
 بجز بر فشد و الاثاق
 مستحق شد و ان
 را و ان فشد و ان
 با سر فشد و ان
 که فشد و ان
 بر فشد و ان
 او فشد و ان
 فاما فشد و ان
 مغزل طلوع
 پشند بر کا حاجتکار
 مستحق بگریز این
 آرد و جانی حبیبی
 فشد و الاثاق فاندنا
 بهر اقا و ادای نزن
 شاد او فشد و ان فدا
 بجز بر فشد و الاثاق
 مستحق شد و ان
 را و ان فشد و ان
 با سر فشد و ان
 که فشد و ان
 بر فشد و ان
 او فشد و ان
 فاما فشد و ان

وَقِيَامًا فِي مَحْفُظِهِ وَالْوَنَاقَ فَأَمَّا مَا يُبَدَّرُ أَمَّا فِرَارُ وَلَهُ عَلَى الْعَمَلِ بِمِ
سَخْتِ كَيْدِ بَيْدِ ۱۱

اعتراف و زید قائم حق و مانت لاسیر و انانت سیر و زید سیر
و مررت به فاذاله صوت صوت حمار و تنیک و سجد نک لثا

المفعول له وهو المنصوب بفعلٍ لمُتَّصِلِهِ وَخُصُولُهُ نَحْوُ ضَرْبَةٍ تَأْتِي

وقد تخرج من الحرب جُنبًا ولسيعة كونه مصدرًا متجددًا عالميًا وقاتلًا

وَفَاعِلًا مِنْ شَيْءٍ حَسْبِيَ بِاللَّامِ نَحْوُ وَالْأَرْضِ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ هَيْثُ

للسفر حيث لمحيك الرابع المفعول معه هو المذكور بعد الإقراء

لصاحبِ قبولِ فعل لا يتقدم على عامله نحو سرت فرید او مالک

و جنت انام و زید و اعطف علی الاولین حج فی الاخرین فی

و دوم در رابطه با مضمون
مطلوب تاکید و تفسیر شود
برای بخش خود بخوان

على الف درهم لقرافا
يس انجو من ماسلوم

در جایله مولد است
در غیر خود نخواهد قائم
حق این عملند قائم

پیش از دخول مسجد
احتمال دامن کثابت
نماند محسوس و اقل

غیر حق خواہد بود و پیر
مسعود آمد جمله مخصوص شد

و مصدر را موكساييم
كنشيد و وجوب
فعل را موكساييم

بسمب جو وقرنیہ پڑو
ہست جان غضب بخور

در هر دو صورت با شمار
آن طرف مخدوف و
قدیم بر دو طرف تمام اصل

چهارم و بیست و نهم
مطلق محسوب می باشد

اے دوست! طرزِ اصلاح
کہ صلاحیتِ خیر قرار دے

ای قیام بکن

بنام خداوند
مهربان

ببین فضل رسول

سید کاظم و سید کاظمی

سید محمد علی

ہم نے یہ سب کچھ دیکھا ہے

کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی

جہازوں کو جوڑنے
پر توجہ دینا

مجلس شورای اسلامی

کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی

[illegible]

وہی ہے جو کہ ہم نے پہلے ہی میں دیکھا تھا۔

خانہ خزانہ کونین

اسرار کا کلام
آن اب میر مختار
فریب منت کشید
کر آن صوب بر
ان تیسر کی کند
نزد قلم خود
دور از آن باطل
صحب بیکت
فریب خاص بازو
قدیر و ان دور
بیخ نزد سرود
آتش آن صوب
بیخ خاص فراخی

است لیسبیل بودن با غضب
 ظاهر تر و در حلقه که آن
 اصل است از اشج
 قولم المضمول مینه
 نام نهاده شد بدین
 اسم چرا که مضمول تنبیه
 سے فی است لیسبیل
 اصطلاح کو فی است و
 بعبره آنرا ظرف نامند
 چرا که آن محل است برای
 اغفال لهذا در آنرا
 محل نام که مشتق است
 و تابان او پیش
 میگذازند از اشج
 قولم و اما مضمول
 الدار آه یعنی نام
 مکان غیر اسم مضروب
 و معنی بد و خلط و خل
 بدست بند هیچ
 نه مضمول مینه و آن
 مضمول بدست است
 نه بحسب اصل معنی
 اصل چرا که مضمول
 بدست و این مضروب
 است از قولم و در

[illegible][illegible]

و المختص قلیل کم عن غیره طبعاً و المختص کثیر و اثنانی عن نسبت
جمله او نحو یا او اثنافه مخور طن تیا و تمام فتنه و اشتغال الرشیما
و تدور و فارسا و الناصب لم یکن الذات هی لم یکن النسبة هو
استند من فعل النوع الثالث ما یر و مجرور الا غیر موافق
الاول المضاف الیه هو نسب الیه شیء بواسطة حرف جر فاعله
مراد و یتبع اضافة المضرات و اسما الاشارة و اسما الاستفهام
و اسما الشرط و الموصولات سوى ای فی التثنية و بعض الاسما
یجب اضافة الثانی الی کل هو ان و حیث و او او الی المکرر و طاهر
او مضرا و هو کلا و کتا و عند و لدی سوى او طاهر انقطع و هو

و المختص قلیل کم عن غیره طبعاً و المختص کثیر و اثنانی عن نسبت
جمله او نحو یا او اثنافه مخور طن تیا و تمام فتنه و اشتغال الرشیما
و تدور و فارسا و الناصب لم یکن الذات هی لم یکن النسبة هو
استند من فعل النوع الثالث ما یر و مجرور الا غیر موافق
الاول المضاف الیه هو نسب الیه شیء بواسطة حرف جر فاعله
مراد و یتبع اضافة المضرات و اسما الاشارة و اسما الاستفهام
و اسما الشرط و الموصولات سوى ای فی التثنية و بعض الاسما
یجب اضافة الثانی الی کل هو ان و حیث و او او الی المکرر و طاهر
او مضرا و هو کلا و کتا و عند و لدی سوى او طاهر انقطع و هو

و اشتغال الرشیما
مثال نیز نسبت و
مبدا و مفعول و فاعلاً
مثال نیز نسبت و
مثل جمله چرا که در آن
مفعول است ای
مجاوزه فارساً قوله
الناصر آه یعنی بهرگاه
تغیر معنی است بهرگاه
ذات سبب نسبت
ذات بهم فاعل جمله
ذات طلب میکند پس
و معنی پس عشق
و درها مشاء بهت عجب
زید او ناصب زمین
نسبت نزد سبب
و مکرر و مفعول و مفعول
و مکرر نسبت
و خطاب زید نسبتاً
مثابه آن متضمن معنی
استند باشد مع فاعله
و مفعول

و المختص قلیل کم عن غیره طبعاً و المختص کثیر و اثنانی عن نسبت
جمله او نحو یا او اثنافه مخور طن تیا و تمام فتنه و اشتغال الرشیما
و تدور و فارسا و الناصب لم یکن الذات هی لم یکن النسبة هو
استند من فعل النوع الثالث ما یر و مجرور الا غیر موافق
الاول المضاف الیه هو نسب الیه شیء بواسطة حرف جر فاعله
مراد و یتبع اضافة المضرات و اسما الاشارة و اسما الاستفهام
و اسما الشرط و الموصولات سوى ای فی التثنية و بعض الاسما
یجب اضافة الثانی الی کل هو ان و حیث و او او الی المکرر و طاهر
او مضرا و هو کلا و کتا و عند و لدی سوى او طاهر انقطع و هو

[illegible]

و غیر لمقصود تنصب نحو یا عبد الله و یا طالعاً جلاً و یا رجلاً و تشا
 یخفف بلاها و یفصح بالها و لا لام نحو یا زید و یا زیداً و العلم المفرد
 الموصوف باین و ائمه مصافاً الی علم آخر تخیار فتحه نحو یا زیدین
 و المنون ضرورة یجوز منه و نصبه نحو سلام الله یا طیراً علیها المکر
 المضاف یجوز منه و نصبه کتیم الاول فی یحیی یا تیمیم کتیم
 و توابعه المضاف تنصب مطلقاً اما المفردة فتوابع المغرب لغز
 باعراجه توابع المبین علی ما یرفع به من التاکید و الصنعة و عطف
 تنصب علی لفظه و تنصب علی محله و البدل کاستقل مطلقاً اما المعطوف
 فان کان مع ال فاعلیس تخیار رفعه و یونس نصبه و المبر و انکان

کما یجب ان یفصح بالها و لا لام نحو یا زید و یا زیداً و العلم المفرد
 الموصوف باین و ائمه مصافاً الی علم آخر تخیار فتحه نحو یا زیدین
 و المنون ضرورة یجوز منه و نصبه نحو سلام الله یا طیراً علیها المکر
 المضاف یجوز منه و نصبه کتیم الاول فی یحیی یا تیمیم کتیم
 و توابعه المضاف تنصب مطلقاً اما المفردة فتوابع المغرب لغز
 باعراجه توابع المبین علی ما یرفع به من التاکید و الصنعة و عطف
 تنصب علی لفظه و تنصب علی محله و البدل کاستقل مطلقاً اما المعطوف
 فان کان مع ال فاعلیس تخیار رفعه و یونس نصبه و المبر و انکان

و یخفف بلاها طان
 لام اختصاراً
 که در اصل یجوز جلات
 استقانه و نصب و
 سبب اختصار آن
 از حرف منبت
 معنی آن با استقانه
 و نصب است قوله
 و العلم المفرد آهینی
 علم مفرد موصوف
 باین یا ائمه و حال
 بودن این ائمه
 مضاف طرف علم آخر
 تخیار فتحه علم است نزد
 بعبره یسوا لکیر و سبب
 حقت آن و معنی
 وجوب دانسته اند
 وجوب و اختیار فتح
 یا سبب اقبال فتح
 این است چرا که عجز
 و فاصل و در بیان
 هر دو مکان است
 یا و آن قلی دارد
 یا تکبیر مستحق
 موصوف و مکرر و

ایه مبتداً و یونس نصبه و المبر و انکان
 باعراجه توابع المبین علی ما یرفع به من التاکید و الصنعة و عطف
 تنصب علی لفظه و تنصب علی محله و البدل کاستقل مطلقاً اما المعطوف
 فان کان مع ال فاعلیس تخیار رفعه و یونس نصبه و المبر و انکان

میشود و هر که آن کنایه
سنت افشان و مقصد
آن هر دو معنی طایفه
پس مفسر نشود الا بحکم کلام
و خوش تفسیر آن بفرود
که برای آن مروج باشد
ما نزد هشته اند و مکران
قائم از بد و منتته قانما
عرو و تین چیزی از توهم
نشود پس مکر و مفسد
طایفه بیان و مبدل
منه نباشد چه که اگر کرد
اجام بیشتر و او آن
مکر نشود و چون حال
اجام مقصد و مقصود نیست
لینا مفسد و طایفه
بیان و مبدل منه هم
غیر از مکر و مفسد
قول مکرانی و
اگرست از دین پس
و مکرانی نیز مفسد
علی العاجلین را
مستطرت مکرانی
و آن غیرین مفسد
ست و مکرانی

[illegible][illegible]

مجرور هان هذا السحرا نسا قول و للموت ذى ذى
وتة و لمتاة تان رضا و تين نصبا و جبرا و كجها اولاد و قصر
وت دخلها باء التنية و لمتها كاف الخطاب لا لام للتوسط و معجيد
الا فى المتنى و اجمع عند من به و فيما دخله حرف التنية و منها الموصول
و هو حرفى و اسمى فاحرفنى كل حرف اقول مع صلته بالمصد
و المشهور خمسة ان ا ن ج ما و كى و لو ن ح و ا و ك لم يكنهم انما انزلنا و ان
خير كزم و ما نسو يوم ان حساب لكيلا يكون على المؤمنين جح ايو
تعدتهم لو غير كميل و الموصول الا سمى ما اقتصر الى صلته و عايد
و هو الذى للذكر و اتى للموت و اللان و اللان لثنا ما لا

قولم برزده
 چینه خندان مرقوم
 بنی بر خط اهل
 و خبر بملک مجور
 اهل رحه و اهل کفر
 رخ بیا عهدت غیب
 و مردان نماند
 چرا که آن خط خیمه
 نیست کلاه جزو
 سبک هستند که بر سر
 تنه و راق شده
 اند و اگر انداخت
 خیمه است بر تلخ
 و است اشتهار است
 طایفه است و است
 و اهل خیمه اهل
 و خیمه است و خیمه
 کنند اگر که و اهل
 و اهل و اهل
 و اهل و اهل

فرین و عرب هستند
 و تثنیه اند حقیقه و کلام
 این هشام در افنج
 سقته ست قول شما
 را اگر تمام کرد و دان
 اعراب هر دو و با وجود
 نبودن آن تثنیه کهن
 او باین قائل نیست
 قوطیه و لشداد بدیده
 کاپی اشارت بلفظ
 دیگر طرفه موش و مرغ
 شود و کافی قوله تا
 طارای السحری بلفظ
 قال هزارلی بدو بیجا
 گفته که او تناسل
 اشارت بلفظ ذکر
 فرموده چنانکه حکایت
 کرد از قول بابر اسم
 علیه السلام و مرغ
 مد زبان شایان
 ذکر و موش نبود
 قوله اولم یفهموا
 یعنی از انکار و انکار
 بلفظ انک فی الار
 ای مستقر از کجا که

بدین بخت
درین تقدیر
لایعجز و شکست
یاد اجداد
ست تقدیر
بجواب و عذر
ست تقدیر
که در دنیا
و ما این
ابو علی
نبردند
خوار
خوار
خوار
در حقیقت

[illegible]

[illegible]

حرف الف
 حرف الباء
 حرف التاء
 حرف الجيم
 حرف الدال
 حرف الزاي
 حرف الهمزة
 حرف الواو
 حرف الراء
 حرف السين
 حرف الكاف
 حرف الخاء
 حرف العين
 حرف الحاء
 حرف القاف
 حرف الغين
 حرف الفاف
 حرف الكاف
 حرف الخاء
 حرف العين
 حرف الحاء
 حرف القاف
 حرف الغين
 حرف الفاف

لآلف والنون تمنع صرف العليّة كعمران الوصف الغير القابل
 اي وينع الوصف ١٢
 لتاكران فتران منصرف ورحمن ممتنع والتركيب المنع
 منع صرف العلم كعلبك وزن الفعل شرط الاختصاص بالفعل
 او تصديره بزيادة من وايد وينع صرف العلم كعمران الوصف
 الغير القابل للتاكران كحرف فعل منصرف لوجود فعلية والصفة تمنع
 الموازن للفعل بشرط كونها الاصل فيه وعدم قبول التافاع
 في مرتبة مبسوطة الرفع منصرف بوجهين جميع الباب يكسر
 مع اللام والاضافة والضرورة الحديقة الثالثة متعلق
 بالافعال مختص المصارع بالاعراب فيرفع بالتجويد من صلب

ليس نداء خوانند
 بود وكر زیادت
 متعريف مقدما
 بين حروف اولى
 زائد بشذوذ متعريف
 ليس نون اولى
 شذوذ مثل حسان
 اكر اخرجت ستون
 آن فلان ليس بشرط
 نباشد و اكر اخرجت
 ستون وزن آن
 ضال ليس منصرف
 شذوذ ١٢ قوله
 ورحمن اذ سبب
 انتقاد رحمة وكفة
 اذ كماله مانع صرف
 و صفة باشد
 كه مونت آن ضلي
 سبب تقدير بمن
 منصرف بشذوذ سبب
 انتقاد محكي ١٢
 قوله كسر حركه
 فعل ضعيف فحين
 مختص بفعل است
 وان علم است برا

حرف الف
 حرف الباء
 حرف التاء
 حرف الجيم
 حرف الدال
 حرف الزاي
 حرف الهمزة
 حرف الواو
 حرف الراء
 حرف السين
 حرف الكاف
 حرف الخاء
 حرف العين
 حرف الحاء
 حرف القاف
 حرف الغين
 حرف الفاف
 حرف الكاف
 حرف الخاء
 حرف العين
 حرف الحاء
 حرف القاف
 حرف الغين
 حرف الفاف

حرف الف
 حرف الباء
 حرف التاء
 حرف الجيم
 حرف الدال
 حرف الزاي
 حرف الهمزة
 حرف الواو
 حرف الراء
 حرف السين
 حرف الكاف
 حرف الخاء
 حرف العين
 حرف الحاء
 حرف القاف
 حرف الغين
 حرف الفاف
 حرف الكاف
 حرف الخاء
 حرف العين
 حرف الحاء
 حرف القاف
 حرف الغين
 حرف الفاف

19

محکم و مدبر است
 بنی بر کوه انوار است
 در میان پستل و برج
 شعله باد و شعله از غرور
 واقع خود از احوال گل
 آن صفای و صفا بجو
 چرا که بر در چرخه شکر
 اندرین فانی خود از
 تابیر و رست نیست
 عالی سبب بخوار و
 مانا صفا و کرمیت
 که تا شیر کند و ان
 که سبب و رست است
 خود پس بر در و در
 مایه است و احوال
 علی آن را انظار
 بر آتش صاف است
 از آواز سبب است
 همون که از آواز است
 از آواز سبب است
 از آواز سبب است

نیداقائما سئلوا اذا اتتكم تلك بين المتباعد والنجس او ما خرجت جان

اشغال القلوب

ابطل عليها الفضاو محلا لستمي انما زخريد علمت قائم وزيد قائم علمت

۱۲۸

وَأَوْرَثْنَا عَلَىٰ رِثْقَتِهِمْ أَولَادَهُمْ وَأَوْرَثْنَا لِقِسْمِهِمْ بِطَالٍ عَلَيْهِمْ أَنْفَاقُ قَطْعِهِمْ

وَسَمِي السَّعْدِيقُ كَحَوْسِ عِلْمِ أُمِّي خَيْرِينَ أَحْسَنِي عِلْمَاتِ رَيْدِ قَامِ حَامِلَةِ الْوَسَائِلِ

ای التوفیق السوب و احفظہ

عَاظِلَانِ طَيْرٍ عَزِيدَ مَظَالِكِ عَمَالٍ اَلَيْسَ شَيْءٌ اَلَا اَنْ لِّمُصَوِّرِيهِمْ حُجَّتًا وَّكَفَالَةً

[illegible]

الكوئين الاول لسبقه عدم شلزمه الاضاح قبل الذكر ايضا علمت

انضممت الفاعل في المجرى متعلقا بظاهرة اما المفعول فاعلم ان كان المثل

[illegible]

برای مسقط الفلقین
افضل اخضر
خراکه الکافور
جافی مسقط
مسقط الفلقین
افضل اخضر
خراکه الکافور
جافی مسقط
مسقط الفلقین
افضل اخضر
خراکه الکافور
جافی مسقط

از غنای
مطالعت
الکیمیای
اخاران
جستجوی
سستادان
مغولان
شدن این
مردان
از غنای
مطالعت
الکیمیای
اخاران
جستجوی
سستادان
مغولان
شدن این
مردان

مجلس شورای اسلامی

مجلس ۱۱۱۱

سبب منف مال
 تاخرا از مرد و خرد
 در متوسط با حکم چه که
 مال نفسی قوی است
 از ابعاد و بعضی گویند
 که الباقی مال بود و در
 متوسط توسط برابر اند
 چرا که منف مال پس
 توسط ابتدا را شایسته
 معال مجتهد است
 قوله پس که پس
 و مستحاط و در متوسط
 از باب تنازع زوجات
 تحقیق آنست که درین
 صورت دو مال
 طرف امر واحد بود
 نیستند چرا که اول
 مفصل مفرد خود
 زمانی مفصلی نشین
 پس شرط تنازع که
 بدون تنازع فيه
 مطلوب بر هر یک
 از دو مال است
 مفتی شد پس
 تنازع نیز مفتی خود

[illegible]

حوالہ نہ بخیر نہ بد
 ہے جہم خطہ ہر
 منہ بست نہ برای ہم
 تا ہا نہ اگہ بد
 رہا ہے گفتہ کہ بہا
 بد جزا ہے از
 ہوا بست تھری
 نہ باشد یا نہ باشد
 جواب بر ای شد
 حذر ہم شد بدیویم
 حیا کہ جہد صاحب کل
 ہوا بست اکثر
 بجای آن واقع شد
 تو نہ و جزا ہو شد
 دفعہ جزا بد شد
 مست خدا در حدیث
 صورت شد بد شد
 جزو و جزو بد شد
 کہ کشت بد شد
 غنی و فقیر بد شد

الفعليّة الخامسة الواقعة جواباً بشرط جازم مقرونة بالفاء وإذا
الغائية ومحلبها انجرم نحو ومن يفتل الله فلا يذوي له وإن لم يفتلهم
بما قدمت أيديهم وإنهم يقتلون أما نحن إن قمم أقم وإن قممت
فانجرم فيه للفعل وحده السابعة التابعة للمفرد ومحلبها كسبه
نحو والثقايوا ما ترحبون فيه إلى الله ونحو أولم يروا إلى الله
فوقعتهم صافات يفتن السابعة التابعة بحلة بها محل ومحلبها
جسبه نحو زيد قام وقعد بالعطف على يصغرى وقع بدلاً
بشرط كونها أو في تبادلية المراد نحو أقول له ارجل لا يفتن عندي
تفصيل آخر الأول ما لا مل له استأنفه ونسي الفتحة بها الكلام لا يقطع

و آن ولایت کند
 بر افتاد سببیه
 بالزوم و در هر دو جمله
 قوله التامیه لغز
 آه و محل الی لغز
 مطابق مبتنع خود
 ست مرفوع است
 یا منصوب یا مجرور
 و آن نزد جمهور و
 قسم است که
 منور نحو قوله تانا
 و التوید و ترجیح
 فیه الی السدسین
 و محل نصب است
 چه که صفت واضح
 شده برای بوم
 و یکسره مفعول محرف نحو
 قوله تانا و لم یرو
 الی الطیر آه پس
 جمله یقین و محل نصب
 است بسبب عطف
 بر مسافات و اسم
 قوله اقول له آه
 پس جمله لا یقیمین عندنا
 و محل نصب بدل
 فاعل و مفعول
 و مفعول

آن خاں فاضل مال و
مرد عالی این قوم
نزد اختلاف است
نزد بے نیکی
آن اصل ست و
نزد بے نیکی
و مرد بیست و یک
آن از دست تو در
آن بغل بسبب
استاد و ملازم
عبد اول و ثان
عبد اول و ثان

كذلك أو محمد على تنفى أو استفهام جازان يرفع الفاعل محمداً
 في الذار البوه وما عدى أحد واني الله شك أحد لقة الخاسته
 في المفردات الهزرة حرف ترد لذار القريب والمتوسط
 للمصارعة والمستوية وهي الداخلة على جملة في محل المصدر نحو
 عليهم الأذرتهم لم لم تتدريهم لا يؤمنون للاستفهام فيطلب بها
 التصديق والتصديق نحو اني في الدار ام عمرو فاني الدار زيد
 الحق بخلاف بل لاختصاصها بالتصديق أن بالفتح ويخفف
 تردسية وحرفية فالاسمية هي ضمير المخاطب كانت وانما ونم
 انما بعد ما حرف خطاباً والحرفية تردسية للصلح ومخففة من

[illegible]

این طاعت است
 هر که آن آه آن
 بنفشه نوره و شمعین
 نون بر در و جبهت
 است بر و حوضه ایمت
 شیرین طبع است
 نعل بان و غیره و قضا
 بر این خطا است
 اتفاقا بنام خداوند
 بر این است غلدر
 چه اگر آن در دست
 است و حوضه که دیگر
 است بنام خدا
 است در آن است

تَاكِيْدُ تَقْضِيٍّ لِاسْمٍ وَتَرْفَعُ الْحُجْرُ فِيْهَا الْعِلَّةُ وَقَدْ تَضُبُّ ضَمِيْرًا

کسو و زینب

در جمع حروف
کرد و است بلکه
نزد کسی که نامت
شخص با این گفت
خرید و این گفت
خو آن تو همیشه
خبر رفت بعضی
دادن آن گفت
نصیحت ای نصیب
است و قوله و
و گویند که هر دو
است و گویند که

بسم الله الرحمن الرحيم

وَمِنْهُمْ مَنْ نَحْنُ خَاسِرُونَ ۖ قَامُوا عَلَىٰ الرُّسُلِ قِيَامًا مَوْجِبًا لِّعَذَابِهِم عَذَابَ الْكَلَامِ ۚ

[illegible]

